

Summer Yiddish Song Celebration

URIEL WEINREICH SUMMER PROGRAM
CONCERT

— AUGUST 2, 2017 —

THE HEBREW PUBLISHING CO.
© 50-52 ELDRIDGE ST. NEW YORK.

Summer Yiddish Song Celebration

URIEL WEINREICH SUMMER PROGRAM CONCERT

— AUGUST 2, 2017 —

PROGRAM

Yiddish Art Songs

First Hebrew Song Cycle
LAZARE SAMINSKY

No. 1: Hebrew Lullaby

No. 2: Under Little Sarah's Cradle

No. 3: *Di Nakht* (The Night), WORDS BY SH. AN-SKY

Tsela-Tseldi (*Tzela Tzeldi*)
MUSIC BY LAZAR WEINER,
WORDS BY JACOB GLATSTEIN

Shtile likht (Quiet Light)

MUSIC BY LAZAR WEINER, WORDS BY MANI LEIB

A papir vil bageyn zelbsmord
(A Paper Bent on Suicide)
MUSIC BY LAZAR WEINER,
WORDS BY A. LUTSKY

* *[Mayn glik]* (* [My happiness])
MUSIC BY ALEX WEISER,
WORDS BY ANNA MARGOLIN

Poezye (Poetry)
MUSIC BY ALEX WEISER,
WORDS BY ABRAHAM SUTZKEVER

VOICE: Eliza Bagg

PIANO: Marika Bournaki

Yiddish Theater Songs

Shenkt a neduve [nedove] (Give a Donation)
MUSIC BY ARNOLD PERLMUTTER AND
HERMAN WOHL, WORDS BY ANSCHEL SCHOR

Ikh benk aheym (I Long for Home)
MUSIC BY JOSEPH RUMSHINSKY,
WORDS BY LUDWIG SATZ

Tif vi di nakht (Deep as the Night)
WORDS AND MUSIC BY ABRAHAM ELLSTEIN

Dos trink-lid (The Drinking Song)
WORDS AND MUSIC BY MIRYEM-KHAYE SEIGEL

VOICE: Miryem-Khaye Seigel
PIANO: Marika Bournaki

Yiddish Folk Songs

"Afn barg, ibern barg" or *"Avek di yunge yorn"* (On the Hill, Over the Hill or, My Young Years Are Gone)
FOLK SONG FROM THE REPERTOIRE OF JOSHUA WALETZKY

Ikh hob shoyn nisht keyn koyekh
(I Don't Have the Strength)

FOLK SONG FROM THE REPERTOIRE OF JOSHUA WALETZKY

Mit a nodl, on a nodl
(With a Needle, Without a Needle)

FOLK SONG ARRANGED BY ELÉONORE BIEZUNSKI

Vos shloft ir, ir shlefer?

(Why Are You Sleeping, Sleepers?)

FOLK SONG FROM RUTH RUBIN'S COLLECTION

Tsvishn felder (Between Fields)

FOLK SONG FROM THE REPERTOIRE OF JOSHUA WALETZKY

Meydelekh un vaybelekh (Girls and Wives)

FOLK SONG FROM RUTH RUBIN'S COLLECTION

VOICE AND VIOLIN: Eléonore Biezunski

CLARINET: Michael Winograd

ACCORDION: Peter Stan

YIDDISH ART SONGS

First Hebrew Song Cycle No. 1: Hebrew Lullaby*

LAZARE SAMINSKY

After a Hebrew Folk Song

TRANSLITERATION

Patsh, patsh kikhelekh, der tate t'koyfn shikhelekh,
shihkelekh, vet er koyfn un in kheyder vet dos kind loyfn.

Loyfn vet dos kind in kheyder, lernen vet es dort
keseyder, dort keseyder etlekhe shures, tate un mame
veln hern gute bsures.

Patsh, patsh kikhelekh, der tate t'koyfn shikhelekh,
shikhelekh, vet er koyfn un in kheyder vet dos kind loyfn.

ORIGINAL YIDDISH

פֿאַטשׁ, פֿאַטשׁ קִיכְעַלֶּעֶךְ, דָעַר טָאטָע טָ'קִוִינֵן שִיכְעַלֶּעֶךְ,
שִיכְעַלֶּעֶךְ, וּוּעַט עֲרַקְיָהָן אָוֹן אִין חָדָר וּוּעַט דָאַס קִינְד לְוִיָּהָן.

לוֹיָהָן וּוּעַט דָאַס קִינְד אִין חָדָר, לְעַרְנָעָן וּוּעַט עַס דָאַרט כַּסְדָּה,
דָאַרט כַּסְדָּה עַטְלָעַכְעַ שָׂוֹרוֹת, טָאטָע אָוֹן מַאֲמָע וּוּעַלְן הָעָרָן
גּוֹטָע בְּשָׂוֹרוֹת.

פֿאַטשׁ, פֿאַטשׁ קִיכְעַלֶּעֶךְ, דָעַר טָאטָע טָ'קִוִינֵן שִיכְעַלֶּעֶךְ,
שִיכְעַלֶּעֶךְ, וּוּעַט עֲרַקְיָהָן אָוֹן אִין חָדָר וּוּעַט דָאַס קִינְד לְוִיָּהָן.

ENGLISH TRANSLATION

Bye, bye sleepy head, father works when you're in bed;
soon he'll bring as a treat, little shoes for baby's feet.

Then to school must baby hurry, so that mother need not worry,
so that as our baby grows, father will see how much he knows.

Bye, bye sleepy head, father works when you're in bed;
soon he'll bring as a treat, little shoes for baby's feet.

* Here, "Hebrew" means "Jewish."

First Hebrew Song Cycle No. 2: Under Little Sarah's Cradle

LAZARE SAMINSKY

TRANSLITERATION

Unter Soreles vigele shteyt a vayse tsigele,
di tsigele iz geforn handlen
rozhinkes mit mandlen,
vos iz di beste skhoyre,
der khosn vet lernen toyre.

Unter dem kinds vigele shteyt a vayse tsigele.
Di tsigele vet forn handlen
Rozhinkes mit mandlen.

ORIGINAL YIDDISH

אונטער שורהָלעס וויגעלע שטייט אַ וויסע ציגעלע,
די ציגעלע, איז געפֿאָרֶן האַנדְלָען
ראָזשִׁינְקָעָס מיט מאַנדְלָעָן,
וואָס אֵין דִי בעסְטָע סַחּוֹרָה,
דעָר חַתּוֹן ווּעָט לְעָרְנָעָן תּוֹרָה.

אונטער דָעַם קִינְדָס וויגעלע שטייט אַ וויסע ציגעלע.
די ציגעלע ווּעָט פָאָרֶן האַנדְלָען
ראָזשִׁינְקָעָס מיט מאַנדְלָעָן.

ENGLISH TRANSLATION

There is a white goat under Sarah's crib,
the goat went off to sell raisins and almonds,
what is the best merchandise, the husband will study the Torah.
There is a white goat under the child's crib.
The goat will go off to sell raisins and almonds.

First Hebrew Song Cycle No. 3: *Di Nakht (The Night)*

LAZARE SAMINSKY, WORDS BY SH. AN-SKY

TRANSLITERATION

Di luft is klor, der himl reyn, di nakht iz shtil
un ful mit kheyn;

Di shtern fun Keln groys un kleyn, der veg vayzt oys,
vi mirmlshteyn.

O, shtarker Got!

Dayn velt iz sheyn, vi a brilyant in keysers kroyn.

Un ikh, dayn zun, vi fun a shteyn, bin orem ikh un
elnt, orem un aleyn!

ORIGINAL YIDDISH

די לָוֶט אַיז קָלָאָה, דָעֵר הִימָל רְיֵין, דִי נָאכַט אַיז שְׁטִיל,
אוֹן פּוֹל מִיטְזָן;

די שְׁטוּרָן פּוֹן קָעָלָן גְרוֹיס אוֹן קָלִיאָן, דָעֵר וּוְעָג וּוְיִזְט אָוִיס,
וּוְיִמְרְמַלְשְׁטִין.

אָ, שְׁטָאַרְקָעָר גָּאָט!

דִּין וּוְעַלְת אַיז שְׁיַין, וּוְיִאָבְרִילְיאָנָט אִין קִיְסֻעָרָס קְרוֹין.

אוֹן אִיך, דִּין זָוָן, וּוְיִפּוֹן אָשְׁטִיאָן, בֵּין אָרָעָם אִיך אוֹן
עַלְנָט, אָרָעָם אוֹן אַלְיָין.

ENGLISH TRANSLATION

The air is clear, the sky pure, the night is quiet and full of grace;
the stars of Cologne are large and small, the road looks like marble.

O, powerful God!

Your world is beautiful, like a diamond in the Kaiser's crown.

And I, your son, as from a stone,
I'm poor and lonely, poor and alone!

צעלאָ-צעלדי *Tsela-Tseldi* (Tzela Tzeldi)

MUSIC BY LAZAR WEINER, WORDS BY JACOB GLATSTEIN

TRANSLITERATION

Tsela-Tseldi,
Tsela-Tseldi gring fisike.
Tsum tsimb fun tsimbl,
Verstu vi a sarne gring
Vi a hezl flink.

Tsela-Tseldi,
Dayn kashtan kop iz gro atsind
Di bloe oygn zeen nit,
Langzam velkn dayne reges
Es shvaygt in dir a tifer troyer
Mit der shtilkayt fun a shpetn harbst;

Ober Tsela-Tseldi,
Tsum tsimb fun tsimbl,
Verstu vi a pare gring,
U-ip Tsela-Tseldi!

Tsela-Tseldi,
Farmayd di ziftsn dayne ale nakht,
Zol dos rufn fun der toyter
hant dikh nit shrekn.
Zog, velkher barg erd ken den dikh fardekn,
Az tsum tsimb fun tsimbl
Verstu vi a sarne gring,
Gring fisike.
U-ip! Tsela-Tseldi!

ORIGINAL YIDDISH

צעלאָ-צעלדי,
צעלאָ-צעלדי גראַנְג-פֿיסִיקּעַ,
צום צימבל פּוֹן צימבל,
ווערטסו ווי אַ סָּאָרְנוּ גְּרִינְגּ,
ווי אַ העזְל פְּלִינְקַ.

צעלאָ-צעלדי,
דיין קאַשְׁטָאנְדְקָאָפּ, אוּ גְּרָאַ אַצְּינְד
די בְּלָאָעָ אָוְיְגָן זְעַן נִיטּ,
לאָנְגְּזָאָם וּוְעַלְקָוּן דְּיְנָעּ רְגָעָס
עַס שְׂוִינְגּ אֵין אַ טִּיכְעָר טְרוּיעָה,
מִיטּ דָּעָר שְׂטִילְקִיטּ פּוֹן אַ שְׁפָעָטּ הַאֲרְבָּסְטּ;

אַבְּעָר צְעַלְאָ-צְעַלְדִּי,
צִים צִימְבָּל פּוֹן צִימְבָּל
ווערטסו ווי אַ פְּאַרְעָו גְּרִינְגּ,
אוּ-אָיֶפּ, צְעַלְאָ-צְעַלְדִּי!

צעלאָ-צעלדי,
פְּאַרְמִיךְ דִּי זִיכְּן דִּינְעָ אַלְעָ נָּאָכְטּ,
זָאָל דָּאָס روֹפְּן פּוֹן דָּעָר טְוִיטְעָר
הָאָנְטּ זִיךְּ נִיטּ שְׁרַעְקָן.
אָזּ צִים צִימְבָּל פּוֹן צִימְבָּל
ווערטסו ווי אַ סָּאָרְנוּ גְּרִינְגּ,
גְּרִינְגְּ-פֿיסִיקּעַ.
אוּ-אָיֶפּ - צְעַלְאָ-צְעַלְדִּי!

ENGLISH TRANSLATION by Olga Paul

Tzela Tzeldi,
Tzela Tzeldi, light-footed nymph,
When cymbals play,
Your graceful, doelike, dancing feet
Become as a hare's as fleet.

Tzela Tzeldi,
But now your chestnut hair is gray,
Your eyes of blue no longer see,
And your days are slowly falling.
Your deepfelt sorrow, mute within you,
Is the silence of an autumn sky;

But oh, Tzela Tzeldi,
When cymbals play,
You're up again with dancing feet!
U-ip! Tzela Tzeldi!

Tzela Tzeldi,
Restrain the sighs that come to you at night,
Have no fear when Death's hand beckons,
For still I wonder
What mountain of earth can keep you under
If, when cymbals play,
You're up again with dancing feet,
Oh graceful nymph!
U-ip! Tzela Tzeldi!

שטיילע ליכט **Shtile likht (Quiet Light)**

MUSIC BY LAZAR WEINER, WORDS BY MANI LEIB

TRANSLITERATION

Shtile likht un shtile oygn,
Lipn frume shtile.
Far di shtile likht geboygn
sheptshet zi a tfile,
Shtile tfiledike verter,
Koym di likht nor hern:

Got, iz er nit mayn basherter,
Vest mir im bashern.
Ikh vel far im kinder hobn
Koshere un fayne,
Mayne kinder veln hobn
oygn shvarts, vi zayne.

Er vet zitsn lernen Toyre
Shemen vet zayn nomen.
Vest bashern, guter Boyre?
Vest bashern! Omeyn.

ORIGINAL YIDDISH

שטיילע ליכט און שטיילע אויגן,
ליפֿן פָּרוּמָע, שטיילע.
פָּאָר דַּי שטיילע ליכט געבוייגן
שעפֿטשעט זִי אַתְּפִילָה,
שטיילע תֶּפְיִילָה דִּיקָע וּוּרְטָעָר,
קוּוּם דַּי לִיכְטָן אַנְרָה הָרָעָן:

—גָּאָט, אַיז עָרָ נִיט מֵיָּן בָּאַשְׁעָרְטָעָר,
וּוְעָסָט מִיר אִים בָּאַשְׁעָרָן.
אַיך וּוְעַל פָּאָר אִים קִינְדָּעָר הָאָבָן
פָּשְׁרָע אָן פְּיִינָע,
מֵיָּנָע קִינְדָּעָר וּוְעַל הָאָבָן
אוֹיגָן שְׂוֹאָרֶץ, וּוי זִינָע.

עָר וּוְעַט זִיצָן, לְעָרְנָעָן תּוֹרָה
שְׁמַעַן וּוְעַט יִיְן נָאָמָעָן.
וּוְעָסָט בָּאַשְׁעָרָן, גּוֹטָעָר בָּוֹרָאָן?
וּוְעָסָט בָּאַשְׁעָרָן! — אָמָן.

ENGLISH TRANSLATION by Raymond Smolover

Quiet light, eyes hidden in silence.
Lips that murmur a prayer, silent.
Bowed before your radiant glow
 From my soul I pray,
 Silently my heart will murmur,
 Only you can hear me.

Lord grant me my beloved one,
 If Thou wilt but grant him.
I'll bear many children for him,
 Beautiful and gracious,
And they will be as black as midnight,
 Just as his are.

I can see him steeped in Torah,
 Famous and exalted.
Oh, I pray Thee, Holy Father.
 Wilt Thou grant it?—Amen.

א פֿאָפִיר וויל באָגַיִן זעלבּסמאָרד

A papir vil bageyn zelbsmord (A Paper Bent on Suicide)

MUSIC BY LAZAR WEINER, WORDS BY A. LUTSKY

TRANSLITERATION

A papir iz nimes gevorn dos lebn,
Iz er tsugefahn tsu a rels
Un hot opgevart di ban.
Ven di ban hot zikh ongeyogt—
Hot er zikh dershrokn farn impet,
Zikh geton
A hoyb af
un iz avek mit a moyrediker freyd.

ORIGINAL YIDDISH

א פֿאָפִיר איז נימעס געוֹאָרֶן דָּאָס לְעֵבָן,
איז ער צוֹגַעַפְּאָלַן צוֹ אַ רְעַלְס
אוֹן הָאָט אַפְּגַעַוּאָרֶט דֵּי בָּאָנוֹ.
וועָן דֵּי בָּאָנוֹ הָאָט זִיךְ אַנְגַעַיָּגָט—
הָאָט ער זִיךְ דָּעַשְׁרָאָקָן פָּאָרָן אִמְפְּעַט,
זִיךְ גַעֲטָאָן
אַ הוֹיבְ אָוִיכְ
אוֹן אַיז אָוּעָק מִיטְ אַ מְוַרְאָדִיקָעָר פְּרִידָה.

ENGLISH TRANSLATION

A scrap of paper grew tired of living.
So he laid himself down on a rail
And he waited for the train.
As the thundering wheels drew near
He suddenly lost his taste for dying.
So he picked himself up
And flew away
In a leap of terrible joy!

* [מײַן גליק] * [Mayn glik] (* [My happiness])

MUSIC BY ALEX WEISER, WORDS BY ANNA MARGOLIN

TRANSLITERATION

Geven iz efsher dos mayn glik:
filn vi dayne oygn
hobn zikh far mir geboygn.

Neyn, geven iz dos mayn glik:
geyn shvaygndik hin un her
mit dir ibern skver.

Neyn, nit dos, nit dos, nor her:
ven iber undzer freyd
flegt shmeykhndlendik zikh aynboygnd der toyt.

Un ale teg zaynen geven purpurn,
un ale shver.

ORIGINAL YIDDISH

געווען איז אָכֵשֶׁר דָּאָס מײַן גליק:
פֿילַן וּוי דִּינַע אָוְגַן
הָאָבָן זִיךְ פֿאָר מִיר גַּעֲבוֹגַן.

ניִין, גַּעֲוֹעַן אִיז דָּאָס מײַן גליק:
גִּיְּנוּ שׂוֹיְגַנְדִּיק הַיְּן אָוְן הַעֲרָה
מִיט דִּיר אַיְבָּרָן סְקוּוּעָה.

ניִין, נִיט דָּאָס, נִיט דָּאָס, נִאָר הַעֲרָה:
וּוּן אַיְבָּר אָוְנְדוּעָר פֿרְרִיד
קָלְעָגַט שְׂמִיכְלָעַנְדִּיק זִיךְ אַיְנְבּוֹגַן דָּעָר טּוּוִיט.

אוֹן אַלְעַ טָעַג זִינְעָן גַּעֲוֹעַן פּוֹרְפּוֹרָן,
אוֹן אַלְעַ שְׂוּעוֹה.

ENGLISH TRANSLATION by Shirley Kumove

Perhaps this was my happiness:
to feel how your eyes
bowed down before me.

No, rather this was my happiness:
to go silently back and forth
across the square with you.

No, not even that, but listen:
how over our joy
there hovered the smiling face of death.

And all of the days were purple
and all were hard.

פֿאוּזִיעַ Poezye (Poetry)

MUSIC BY ALEX WEISER, WORDS BY ABRAHAM SUTZKEVER

TRANSLITERATION

A tunkl fiolete floym
di letste afn boym
din-hayldik un tsart vi a shvartsapl,
vos hot bay nakht in toy geloshn
libe, ze'ung, tsapl,
un mitn morn-shtern iz der toy
gevorn gringer—
dos iz poezye. Rir zi on azoy
men zol nit zen keyn simen fun di finger.

ORIGINAL YIDDISH

אָ טוֹנְקָל פֿיָּאָלֶעֶטֶעֶן פֿלוּוּם
די לְעַצְּטָע אַוְיכָן בּוּוּם,
דֵּינְהִיטְלְדִיק אָוּן צָאָרֶט וּוְיָ אַשְׁוֹאָרְצָאָפֶל,
וְאָס הָאָט בּיִ נְאָכְט אִין טַוִּי גַּעֲלָאָשָׁן
לִיבָּע, צָעוֹנָג, צָאָפֶל,
אָוּן מִיטָּן מַאְרְגּוּנְשְׁטָעָרָן אִיז דָּעָר טַוִּי
גַּעֲוָאָרָן גְּרִינְגְּעָר —
דָּאָס אִיז פֿאוּזִיעַ. רִיר זַי אָן אָזוּזִיעַ
מַעַן זָאָל נִיט זָעָן קִיְּן סִימָן פָּוּן דִּי פֿינְגְּעָר.

ENGLISH TRANSLATION by Chana Block

A dark violet plum,
the last one on the tree,
thin-skinned and delicate as the pupil of an eye,
that in the dew at night blots out
love, visions, shivering,
and then at the morning star the dew
grows weightless:
That is poetry. Touch it so lightly
that you don't leave a fingerprint.

YIDDISH THEATER SONGS

שענקט אַ נדָּה **Shenkt a neduve [nedove] (Give a Donation)**

MUSIC BY ARNOLD PERLMUTTER AND HERMAN WOHL, WORDS BY ANSCHEL SCHOR

TRANSLITERATION

Libe Yidn,
Oy hot rakhmones
Lozt dervakhn ayer harts
Oy retr mentshn fun sakone
Filt mit dem tsveytns shmarts
Mener un froyen,
Un kleyne kinder
Shrayen tsu aykh
Mit a biter geshrey
Yedn mir betn
Helft geshvinder
Di opfer fun der rusisher tiranay
Mir gefinen zikh
In a groyser noyt
Mit undzer umglik iz shoyn gornit tsu shpasn
Froyen shtarbn
Far a shtikele broyt
Kinderlekh valgern zikh,
Vey iz mir,
In di gasn.
Shenkta nedove
Far oreme mentshn
Shenkta nedove
Un Got vet aykh bentshn
Shenkta nedove
Say elter, say yinger
Shenkta nedove,
Mir shtarbn far hunger
Shenkta nedove,
Shenkta!

ORIGINAL YIDDISH

לִבְעַ יִדּוֹ
אוֵי הָאַטְרָחָמָנוֹת
לְאַזְטַּ דָּעֲרוֹאָכָן אַיְלָעָרָהָרֶץ
אוֵי רָעַטְןּ מְעַנְטָשָׁן פָּן סְפָנָה
פָּלְטַּ מִיטְ דָּעַם צְוֹוִיטָנָס שְׁמָאָרֶץ
מְעַנְעָר אָוָן פְּרָוִיָּעָן,
אָוָן קְלִיְיָעָן קִינְדָעָר
שְׁרִיְיָעָן צּוֹ אִירָן
מִיטְ אַ בִּיטָעָר גַּעַשְׂרָיִי
יעַדְן מִיר בְּעַטְן
הָעַלְפְּטַּ גַּעַשְׂוִינְדָעָר
דִּי אַפְּקָעָר פָּוּן דָּעָרְ רַוְסִישָׁעָר טִירָאָנִי
מִיר גַּעַפְּנִיעָן זִיךְ
אַיְן אַ גְּרוֹיסָעָר נְוִית
מִיטְ אַונְדוֹזָעָר אַומְגָלִיק אַיְן שָׁוִין גַּאֲרָנִיט צּוֹ שְׁפָאָסָן
פְּרָוִיָּעָן שְׁטָאָרָבָן
פָּאָר אַ שְׁטִיקָעָלָעָר בְּרוּיטָר
קִינְדָעָלָעָר וְאַלְגָעָרָן זִיךְ,
וּוְיִ אַיְן מִיהָ,
אַיְן דִּי גָּאָסָן.
שְׁעַנְקָט אַ נְדָה
פָּאָר אַרְעָמָעָר מְעַנְטָשָׁן
שְׁעַנְקָט אַ נְדָה
אָוָן גָּאָטָר וּוּעָט אִירָן בְּעַנְטָשָׁן
שְׁעַנְקָט אַ נְדָה
סִיְיָ עַלְפְּטָעָר סִיְיָ יְנַגְּנָעָר
שְׁעַנְקָט אַ נְדָה,
מִיר שְׁטָאָרָבָן פָּאָר הַוְנַגְּנָעָר
שְׁעַנְקָט אַ נְדָה,
שְׁעַנְקָט!

ENGLISH TRANSLATION

Dear Jews, oy have pity
Let your hearts awaken (soften)
 Oy, save us, people,
 from danger
 Empathize with another's pain
Men and women and little children
 Cry to you with a bitter cry
We beg everyone to help us quickly
 The victims of Russian tyranny

We find ourselves in great need
Our misfortune is nothing to laugh at
 Women are dying for a piece of bread
Children are wandering, woe is me, in the streets
 Give a donation for poor people
Give a donation and God will bless you
Give a donation, both older and younger
 Give a donation, we're dying of hunger
 Give a donation, give!

איך בענק אהים *Ikh benk aheym (I Long For Home)*

MUSIC BY JOSEPH RUMSHINSKY, WORDS BY LUDWIG SATZ

TRANSLITERATION

Ikh dermon zikh Shabes-koydesh bay undz in der heym
Mir flegn baym tish,
bald nokh di fish
Helfn dem tatz dem nign ot dem
Kol mekadash shevi'i korui loy
Kol shoymer Shabes kadas mekholeloy
Skhoyroy harbe me'oyd al pi poloy
Ish al makhneyku v'ish al digloy

Haynt tsum shaleshudes tsu simkhes un tsu sudes
Es flegt nokh zayn finster in shtub
Vi mayn mamenu fleg zingen azoy lib
Oy Got fun Avrom, fun Yitskhok un fun Yankev
Al dos beyz fun unzer hoyz,
Al dos guts in unzer hoyz
Ikh benk aheym

Shpeter flegn ale khsidim zingen mit a mol
Der rebe mitn gabe flegn tantsn ale in kool
Oy vi voyl vi gut iz tsu zayn a yid
Ikh benk aheym

Haynt es flegt kumen Yom Kiper in shul
Ale mit moyre, derekh-erets un shtil
Di meshoyerim flegn zingen mit gefil
Kevakoyras, roye edroy
Oy, ikh benk aheym

Simkhes-Toyre, akh vi sheyn,
Fleg men mit di hakofes geyn
Shpeter flegn ale khsidim zingen mit a mol
Der rebe mitn gabe flegn tantsn ale in kool
Ikh gedenk vi ikh fleg lernen in kheyder
Shabes shelifney ha-peysekoyrim oyso Shabes ha-godl

Haynt es flegt kumen der Shabes rosh khoydesh
Mayn zeydenyu davnen flegt baym orn koydesh
Zayn kidesh iz geven gor a khidesh
Kevoydoy moyley oylam meyshorsav shoyalim zey loyzey
Ayey mekoym kevoydoy leyumyoysam, borukh yoymru

Ikh benk nokh mayne kroyvim
Ikh benk nokh di ale yontoyvim
Shpeter flegn ale khsidim zingen mit a mol
Der rebe mitn gabe flegn tantsn ale in kool
Ikh benk aheym

ORIGINAL YIDDISH

איך דערמאן זיך שבת-קודש בי אונדז אין דער היים
מיר פֿלעגן בַּיִם טיש,
באלד נאך די פֿיש
העלפָן דעם טאטן דעם ניגון אַט דעם
כל מקדש שביעי כראוי לו
כל שומר שבת כדת מחללו
שכראו הרבה מאוד על פי פועל
איש על מהנהו ואיש על דגלו

הינט צום שלש סעודות, צו שמחות און צו סעודות
עס פֿלעגט נאך זיין פֿינסטער אין שטוב
ווי מײַן מאָמענֵי פֿלעגט זינגען אַזוי לֵיב
אוֹי גַּאט פָּון אַברָהָם פָּון יְצָחָק אָון פָּון יַעֲקֹב
אל דָּאס בַּיּוֹן פָּון אָונֶזֶר הַוִּי
אל דָּאס גּוֹטָס אָון אָונֶזֶר הַוִּי
איך בענק אהים

שפֿעטער פֿלעגן אלע חסידים זינגען מיט אַמָּאל
דער רבִ מִיטְן גְּבָאי פֿלעגן טאנצַן אלע אין קָהָל
אוֹי, וַיְיַוְיל וַיְיַגְּוֹת אַיז צו זַיְן אַיְדַּך
איך בענק אהים

הינט עס פֿלעגט קומען יומַכְּפּוֹר אין שול
אלע מיט מורהָא, דָּרְךָ-אַרְצָה אָון שְׂטִיל
די משוררים פֿלעגן זינגען מיט גַּעֲלִיל
כְּבָקְרָת רֹועָה עֲדָרוֹ
אוֹי, איך בענק אהים

shmochot-torah, איך ווי שיין
פלעגט מען מיט די הקטאות גיאַן
שפֿעטער פֿלעגן אלע חסידים זינגען מיט אַמָּאל
דער רבִ מִיטְן גְּבָאי פֿלעגן טאנצַן אלע אין קָהָל
איך גַּעדָּעָנָק ווי איך פֿלאָג לערנען אין חדַּר
שבת שלפני הפסח קוראים אותו שבת הגדוֹל

הינט עס פֿלעגט קומען דער שבת ראש חודש
מיַן זַיְדָנוּ דָּאוֹנוּן פֿלעגט בַּיִם אוֹרָן קודש
זַיְן קִידּוּש אַיז גַּעוּעַן גַּאֲרָא חִידּוֹש
כְּבוֹדוֹ מְלָא עַולְםָ מִשְׁרָתִי שָׁוֹאָלִים זֶה לָזֶה
אהָיָה מָקוֹם כְּבוֹדוֹ לְעֹומָתָם בְּרוֹךְ יַאֲמָרוּ

איך בענק נאך מִינָּעָן קְרוּבִּים
איך בענק נאך די אלע יומַטְבּוֹבִים
שפֿעטער פֿלעגן אלע חסידים זינגען מיט אַמָּאל
דער רבִ מִיטְן גְּבָאי פֿלעגן טאנצַן אלע אין קָהָל
איך בענק אהים

ENGLISH TRANSLATION

I recall the holy Sabbath in our home
We used to [sit] at the table, right after the fish,
And join our father in singing this melody
Whoever sanctifies the Sabbath properly
Whoever guards the Sabbath from desecration
His great reward will fit his efforts
Every man at his own camp, every man at his own banner.

Today, at the third meal, at festive occasions and feasts,
It would still be dark in the house
And my mother would say so dearly
God of Abraham, of Isaac and Jacob,
Drive all evil from our house and bring goodness in
I long for home.

Later, all of the Hasidim used to burst into song,
The rabbi and the sexton would dance with the community
Oh, how nice and good it is to be a Jew!
I long for home.

Now when it came to Yom Kippur at the synagogue
Everyone was fearful, respectful and quiet
The choir boys would sing with feeling
As the shepherd gathers the sheep
How I long for home.

Simchat Torah, how beautiful,
We used to dance the circle dance [hakafot]
Later, all of the Hasidim used to burst into song,
The rabbi and the sexton would dance with the community
I remember how I studied in religious school
Shabes that is before Pesach, they call the big sabbath.

And when the Sabbath of the New Moon would arrive,
my grandfather used to pray at the holy ark
His Kiddush was quite a surprise
His glory fills the world, His ministering angels ask one another,
"Where is the place of His glory?" Those facing them say "blessed."

I miss my relatives
I miss the holidays
Later, all of the Hasidim used to burst into song,
The rabbi and the sexton would dance with the community
I long for home.

טיף ווּ די נאכט Tif vi di nakht (Deep as the Night)

WORDS AND MUSIC BY ABRAHAM ELLSTEIN

TRANSLITERATION

Ven di nakht kumt tsu geyn
Un ikh blayb dan aleyn
Alts iz shtil, nor mayn harts vos benkt on a shir
Dan tsit mikh tsu dir
Gelobte kum tsu mir
Vi di nakht in in prakht vos dermont mikh
Eybik fun dir
Tif vi di nakht
Iz mayn libe tsu dir
Gelobte mayn
Tsu zayn mit dir
Dos iz alts vos ikh bager
Ikh zits un trakht
Tsi dos glik vet mit undz af eybik zayn
Farlir ikh dikh
Hot dos lebn gor keyn vert
Vi di zun un di levone
Vi di shtern vos balaykhtn di nakht
Azoy sheyn iz mayn matone
Nor fun himl hot dos Got tsu mir gebrakht
Meg alts geshen
Meg afile yetst di velt untergeyn
Mayn libe vet
Eybik zayn tif vi di nakht.

ORIGINAL YIDDISH

ווען די נאכט קומט צו גיין
און איך בלײַב דאָן אלֵין
אלֶל איז שטיל, נאָר מײַן האָרֶץ וואָס בענטק אָן אָ שייעור
דאָן ציט מיך צו דיר
געלְבְּטָעַ קומָ צו מיר
וּ די נאכט אַין אַיך פֿראָכָט וואָס דערמָאנֶט מִיך
אייבִּיך פֿוֹן דִּיר
טִיף וּ די נאכט
איַז מִין לִיבָּע צו דִּיר גַּעֲלְבְּטָעַ מִין
צַו זִין מִיט דִּיר
דאָס אַיז אלֶל וואָס אַיך באָגָעָר
אַיך זִין אָונָן טְרָאָכָט
צַי דָּאָס גְּלָקָק וּעְטָמִיט אָונְדוֹ אָוִיפִּ אַיְבִּיך זִין
פֿאָרָלִיך אַיך דִּיר
הָאָט דָּאָס לְעֵבָן גָּאָר קִין וּוּרְט
וּ די זָוָן אָנוּ די לְבָנָה
וּ די שְׁטָעָרָן וואָס בָּאַלְיכְּטָן די נאכט
אָזַי שִׁין אַיז מִין מִתְּנָה
נאָר פֿוֹן הִימָּל הָאָט דָּאָס גָּאָט צַו מִיר גַּעֲבָרָאָכָט
מַעַג אלֶל גַּעַשְׁעַן
מַעַג אַפְּילָו יִעְצַט דִּי וּוּעַלְט אָונְטָעָרְגִּיעַן
מִין לִיבָּע וּעְט
איַיְבִּיך זִין טִיף וּ די נאכט.

ENGLISH TRANSLATION

When night arrives and I am alone
Everything is quiet, except for my heart, which yearns endlessly
 Then I am drawn to you
 My love, come to me
 Like the night in its beauty that forever reminds me of you
 Deep as the night
 Is my love for you, my beloved
 To be with you, this is all that I demand
 I sit and think if this love will always be

Because if I lose you, life will be worthless
 Like the sun and the moon
 Like the stars that illuminate the night
 That's how beautiful is my gift
 brought only by god from the heavens
 Anything may happen
 The world can even end
 My love will forever be
 As deep as the night.

דאָס טרינק-ליַּיד Dos trink-lid (The Drinking Song)

WORDS AND MUSIC BY MIRYEM-KHAYE SEIGEL

TRANSLITERATION

Heybt shoyn of dem bekher
Heybt es, brider, hoykh!
S'iz dokh haynt a simkhe,
To freyt zikh, Yidn, oykh!

Gist shoyn un mit bronfn
Gist shoyn un mit vayn
Mir veln take hulyenen,
Mir veln shiker zayn.

Ver a bidne glezl,
Ver a fulle flash,
Ver a groyse koyse,
Un ver a gantse fas!

Ver se makht a lekhaim
Gliklek zolt ir zayn
Trinken zolt ir, shvester,
Bisz vaysn tog arayn!

Ver zhe darf den zorgn?
Dos hot undz gefelt?
Leygt es up biz morn,
Ver zhe darf di velt?

Shiker iz gants freylekh
Shiker iz gor fayn
Shiker iz der meylekh
Bisz in vaysn tog arayn!

ORIGINAL YIDDISH

הייבט שוין אויף דעם בעכער
הייבט עס, ברידעה, הויר!
ס'איז דאָך היינט אַ שמחה
טַאָ קְרִיְיט זִיך, יִידָּן, אוּיר!

גיסט שוין אַן מיט בראנֶפָּן
גיסט שוין אַן מיט ווֹיַּן
מיר וועלְן טַאָקָע הוליענען,
מיר וועלְן שיבור זַיַּן.

ווער אֲ בִּידְנָע גַּלְעָזָל,
ווער אֲ פָּוֹלָע פָּלָאַשׁ,
ווער אֲ גְּרוֹיסָע בּוֹסָע
און ווער אֲ גַּאנְצָע פָּאָס!

ווער סֻעְמַאְכָט אֲ לְחֵיִם
גַּלְקָלָעָךְ זָאָלָט אִיר זַיַּן
טרִינְקָעָן זָאָלָט אֵיר, שׂוּעָסְטָעָה,
בִּין ווַיַּיְסָן טַאָג אַרְיַין!

ווער זְשַׁע דָּאָרָף דָּעַן זָאָרָגָן?
דאָס הָאָט אָונְדָז גַּעֲפָלְטָלְטָל?
לִיְגַּט עַס אָפָ בֵּין מָאָרָגָן,
ווער זְשַׁע דָּאָרָף דִּי וּוּלְטָל?

שִׂיפּוֹר אַיז גַּאנְצָע פְּרִיאַילְעָן
שִׂיפּוֹר אַיז גָּאָר פִּיְיָן
שִׂיפּוֹר אַיז דָּעַר מָלָך
בִּין ווַיַּיְסָן טַאָג אַרְיַין!

ENGLISH TRANSLATION

Lift the glass high, brothers. Celebrate! Pour whiskey and wine. We'll really party and get drunk. Whether you drink a meager glass, a full bottle, a big goblet or a whole barrel, say cheers and be happy. Drink, sisters, until dawn! Who needs worries – do we lack them? Postpone it. Who needs the world? Drunk is great, even the king is drunk.

YIDDISH FOLK SONGS

„אוַיָּפָן בָּאָרֶג, אִיבְּעָרָן בָּאָרֶג“ אַדְעָר „אוֹוָעָק דֵּי יְוָנָגָעַ יָאָרָן“ “Afn barg, ibern barg” or “Avek di yunge yorn” (On the Hill, Over the Hill or, My Young Years Are Gone)

FOLK SONG FROM THE REPERTOIRE OF JOSHUA WALETZKY

TRANSLITERATION

Afn barg, ibern barg,
Flien toybn porn
Kh'hab nokh keyn mazl nit gehat
Avek mayne yunge yorn.

Shpant zhe brider di shvartse ferd
Lomir loyfn forn
Efsher kenen mir deryogn
Mayne yunge yorn.

Ikh hob gekhapt di yunge yorn
Afn grinem brik:
“Yorn, yorn, kert zikh um
Khotsh in gest tsurik.”

“Neyn, neyn! Mir veln nisht geyn!
S'iz nishto tsu vemen
Oy, du host undz nisht gezolt
Yungerheyt farshemen.”

Afn barg, ibern barg
Flien toybn porn
Kh'hab nokh keyn mazl nit gehat
Avek mayne yunge yorn.

ORIGINAL YIDDISH

אוַיָּפָן בָּאָרֶג, אִיבְּעָרָן בָּאָרֶג,
פָּלִיעָן טִוְּבָן פָּאָרָן
כִּהָאָב נָאָר קִין מָזָל נִיט גַּעֲהָאָט
אוֹוָעָק מִינְיָן יוֹנָגָעַ יָאָרָן.

שְׁפָאנְטַן זְשָׁע בְּרִידְעָר דֵּי שְׁוֹאָרְצָע פָּעָרְד
לְאִמְּרָד לְיִפְּן פָּאָרָן
אַכְּשָׁר קָעְנָן מִיר דָּעָרִיאָגָן
מִינְיָן יוֹנָגָעַ יָאָרָן.

אַיְךְ הָאָב גַּעֲכָאָפָּט דֵּי יוֹנָגָעַ יָאָרָן
אוַיָּפָן גְּרִינְעָם בְּרִיקָן:
“יָאָרָן, יָאָרָן, קָעְרָשָׁת זִיר אָוָם
כָּאַטְשָׁ אַיְן גַּעֲסָט צְרוּיקָן.”

„נִיְין, נִיְין! מִיר וּוּעָלָן נִישְׁתְּ גִּין!
סְאִיּוֹ נִישְׁטָא צָו וּוּמְעָן
אוּ, דוֹ הָאָסְטָ אָנוֹדוֹ נִישְׁתְּ גַּעֲזָאָלָט
יוֹנָגָעָהָיִיט פָּאָרְשָׁעָמָעָן.“

אוַיָּפָן בָּאָרֶג, אִיבְּעָרָן בָּאָרֶג
פָּלִיעָן טִוְּבָן פָּאָרָן
כִּהָאָב נָאָר קִין מָזָל נִיט גַּעֲהָאָט
אוֹוָעָק מִינְיָן יוֹנָגָעַ יָאָרָן.

ENGLISH TRANSLATION by J. Waletzky

On the hill, over the hill,
Pairs of doves are flying.
But I haven't had any luck,
And my young years are gone.

“No, no! We won't go!
There's no one to visit.
Oh, you shouldn't have
Embarrassed us when you were young!”

Hurry up, brothers, and harness the black horses!
Let's gallop off—
Maybe we can catch up to
My young years.

On the hill, over the hill,
Pairs of doves are flying.
But I haven't had any luck,
And my young years are gone.

I caught up to my young years
On the green bridge:
“Years, years, come back to me,
If only for a visit.”

איך האב שוין נישט קיין כוח Ikh hob shoyn nisht keyn koyekh (I Don't Have the Strength)

FOLK SONG FROM THE REPERTOIRE OF JOSHUA WALETZKY

TRANSLITERATION

Ikh hob shoyn nisht keyn koyekh
Bay der arbet ayntsuzitsn
Nor far der mamen zog ikh dos nit oys,
Oy nit oys!

Iz hob af mir rakhmones
Un ver far mir a khosn
Un fun der arbet nem zhe mir aroys,
Oy aroys!

Der tate vil nadn,
Di mame vil nadn
Un fun dem nadn viln zey vern raykh,
Oy raykh!

Got zol zey nokh shenken
Dem nadn tsu farkrenken
Mit ale kabtsonim zoln zey vern glaykh,
Oy glaykh!

Dikh hob ikh lib
Un ikh vel dikh nemen,
Ikh vel dikh nemen on a groshn gelt,
Oy gelt!

Dem tatz af tselokhes
Di sonim af kadokhes
Mit dir vel ikh oyslebn mayn velt,
Oy mayn velt!

ORIGINAL YIDDISH

איך האב שוין נישט קיין כוח
בֵּין דער אַרבעט אַינְצָוִיצָן
נָאָר פְּאָר דער מאָמָעָן זָאָג אַיך דָּאָס נִיט אָוִיס,
אוֹי נִיט אָוִיס!

אייז האב אויף מיר רחמנונט
און ווער פְּאָר מִיר אֶחָתָן
און פְּאָר דער אַרבעט נָעַם זְשַׁע מִיר אַרוֹיס,
אוֹי אַרוֹיס!

דָּעַר טָאָטָע וּלְילָנְדָן,
די מְאָמָע וּלְילָנְדָן
און פְּאָר דָּעַם נָדָן וּוְילָן זַי וּוְעָרָן רִין,
אוֹי רִין!

גָּאַט זָאָל זַי נָאָר שְׁעַנְקָעָן
דָּעַם נָדָן צַו פְּאָרְקָרְעָנְקָעָן
מִיט אַלְעָ קְבָצָנִים זָאָלָן זַי וּוְעָרָן גָּלִין,
אוֹי גָּלִין!

דִּיךְ האָב אַיךְ לִיב
אוֹן אַיךְ וּוְלְ דִיךְ נָעָמָעָן,
אַיךְ וּוְלְ דִיךְ נָעָמָעָן אֶגְרָאַשְׁן גָּעָלָט,
אוֹי גָּעָלָט!

דָּעַם טָאָטָע אוֹיף צַו לְהַכְּעִיס
די שׂוֹנוֹאִים אוֹיף קְדַחַת
מִיט דִּיר וּוְלְ אַיךְ אַוְיסְלָעָבָן מִין וּוְלָט,
אוֹי מִין וּוְלָט!

ENGLISH TRANSLATION by J. Waletzky

I don't have the strength
To sit at work any more today,
But I'll not breathe a word of this to my mother,
Not a word!

So, have pity on me
And become my groom,
And rescue me from work—
Rescue!

My father wants a dowry
My mother wants a dowry
And they're thinking it will make them rich,
Oh, rich!

May God only send them
A dowry that will make them sick,
And equals of all the paupers,
Oh, equals!

It's you that I love,
And you that I choose.
I will take you without a penny—
A penny!

Just to annoy my father,
And to spite my enemies,
It's you I will live out my world with—
My world!

מיט אָ נאָדָל, אָן אָ נאָדָל Mit a nodl, on a nodl (With a Needle, Without a Needle)

FOLK SONG ARRANGED BY ELÉONORE BIEZUNSKI
FROM RUTH RUBIN'S AND BEREGOVSKY'S VERSIONS

TRANSLITERATION

Mit a nodl, on a nodl
Ney ikh mir bekoved godl

Zitsn zits ikh mir a fus af a fus
Vayl mayn arbet iz tsuker zis
Mit a nodl...

Ikh ney un ikh ney a gantse vokh
Un ney mir oys a parizher lokh
Mit a nodl...

Un az ikh hob a nodl mit a fodem
Ney mir oys di shenste bgodim
Mit a nodl...

Shabes, gey ikh aroys vi in posek shteyt
Mit di eygene bgodim vos kh'hob aleyn geneyt
Mit a nodl...

ORIGINAL YIDDISH

מיט אָ נאָדָל, אָן אָ נאָדָל
ניַ אֵיךְ מִיר בְּפֶבַוד גָּדוֹל

זִיכְרֵן זִיכְרֵן אֵיךְ מִיר אָ פָוָס אָוִיךְ אָ פָוָס
וּוַיְלֵן אַרְבָּעַת אַיְזָקָעָר זִיס
מיט אָ נאָדָל...

אֵיךְ נִי אָוָן אֵיךְ נִי אָ גָּאנְצָע וְאָךְ
אוֹן נִיְמִיר אָוִיס אָ פָּאַרְיזְשָׁעָר לְאָךְ
מיט אָ נאָדָל...

אוֹן אָז אֵיךְ הָאָב אָ נאָדָל מיט אָ פָּאַדְעָם
ניַ מִיר אָוִיס דִּי שְׁעַנְסְּטָע בְּגָדִים
מיט אָ נאָדָל...

שְׁבַת, נִיְאֵיךְ אָרוֹיס וּוְאַינְ פָּסָוק שְׁטִיטָט
מיט דִּי אַיְגָעָנוּ בְגָדִים וּוְאָס כִּי הָאָב אַלְיִין גַּעֲנִיִּת
מיט אָ נאָדָל...

ENGLISH TRANSLATION by Joshua Waletzky

With a needle, without a needle—
I sew most creditably.

I sit cross-legged,
For my work is sweet.
With a needle...

I sew and sew, all week long,
And come out with a fancy hole!
With a needle...

But when I have needle and thread,
I come out with the most beautiful clothes.
With a needle...

On shabes, I go out—as it is written—
Wearing clothes I have sewn myself.
With a needle...

וּואָס שְׁלָאָפֶט אֵיר, אֵיר שְׁלַעֲפָעָר? Vos shloft ir, ir shlefer? (Why Are You Sleeping, Sleepers?)

FOLK SONG FROM RUTH RUBIN'S COLLECTION

COLLECTED FROM FEYGL SULTAN IN 1948, IN NEW YORK CITY

TRANSLITERATION

Vos shloft ir, ir shlefer?
Shteyt oyf, shteyt oyf!
Vos shloft ir, ir shlefer, zo lang?
Git nor a kuk tsum himl aroyf
Vi sheyn iz di zune nokh ir oyfgang.

Genug shoynt tsu haltn di lodn farmakht
Vos shloft ir, ir shlefer,
in der finsterer nakht?
Genug shoynt tsu shlofn,
Ir shvester un brider,
Shteyt oyf! Dermuntert aykh!
Shtiler, shtiler, on a geruder,
Zet az ale zoln zayn glaykh.

ORIGINAL YIDDISH

וּואָס שְׁלָאָפֶט אֵיר, אֵיר שְׁלַעֲפָעָר ?
שְׁטִיַּת אֹוֵף, שְׁטִיַּת אֹוֵף !
וּואָס שְׁלָאָפֶט אֵיר, אֵיר שְׁלַעֲפָעָר, זֶה לְאָנָג ?
גִּיט נָאָר אָ קָוק צָום הִימָּל אַרְוִיָּה
וְוי שִׁין אִיז דִּי זָנוּן נָאָר אֵיר אַוְיכָאנְג
גַּעֲנוֹג שְׁוִין צָו הָאלְטָן דִּי לְאָדוֹן פָּאַרְמָאָכָט
וּואָס שְׁלָאָפֶט אֵיר, אֵיר שְׁלַעֲפָעָר,
אַיִן דָּעַר פְּינְסְטוּרָר נְאָכָט ?
גַּעֲנוֹג שְׁוִין צָו שְׁלָאָפָּן,
אֵיר שְׁוּעָסְטוּר אָוֹן בְּרִידָעָר,
שְׁטִיַּת אֹוֵף ! דָּרְמָוֹנְטָרָט אַיִיךְ !
שְׁטִילָעָה, שְׁטִילָעָה, אָן אָ גַּעֲרוֹדָעָה,
זָעַט אָז אָלָע זָאָלָן זִין גְּלִיָּה.

ENGLISH TRANSLATION by Jenny Levison and Joshua Waletzky

What are you sleeping for, layabouts?
Why are you sleeping so long?
Just take a look up at the sky,
How beautiful the sun is once it has risen.

Enough with closed shutters.
What are you sleeping for, you layabouts, in the dark night?
Enough sleeping, sisters and brothers,
Get up! Look alive!
Calmly, without commotion,
See to it that everyone be equal.

NOTE FROM RUTH RUBIN:

Singer's comments: "A stocking worker from Vilna once came to our town and taught us this song. In our town we were not permitted to sing such songs so we met behind a graveyard and sang quietly."

צווישן פעלדער *Tsvishn felder* (Between Fields)

FOLK SONG FROM THE REPERTOIRE OF JOSHUA WALETZKY

TRANSLITERATION

Tsvishn felder, grine velder
Hot getantst Yente-Mirl mit a zelner.

Gekumen di mame, gekumen der tate
"Yente-Mirl, kum aheym, kum aheym!"

"Ikh vil nit geyn, to geyt aleyn!
Ikh vel tantns mit dem zelner gants aleyn!"

ORIGINAL YIDDISH

צווישן פעלדער, גריינע וועלדער
האָט געטאנצט יונטע-מירל מיט אַ זעלנער.

געקומען די מאָמע, געקומען דער טאָטָע
„יונטע-מירל, קומ אַהִים, קומ אַהִים!“

„אַיך וויל נישט גײַן, טָאַ גײַיט אַלְיַין!
אַיך ווועַל טָאנצֵן מיט דעם זעלנער גאנַץ אַלְיַין!“

ENGLISH TRANSLATION by Joshua Waletzky

Among fields, green woods,
Yente-Mirl was dancing with a soldier.

Mom came, Dad came.
"Yente-Mirl, come home! Come home!"

"I don't want to go, so why don't the two of you go!
I'll dance with the soldier all by myself!"

ABOUT *Meydelekh un vaybelekh* (Girls and Wives) ——————>

This wedding song was sung to Ruth Rubin in New York, in 1948, by M. Meyerhoff at the Bialystoker Home for the Aged. 80 years old, the singer was originally from Ukraine. A very similar instrumental piece appeared under the heading of *Sher* (a variety of square dance) in Beregovskii's collection. According to Ruth Rubin, a variation of this piece has also been published in Idelsohn's work, *Thesaurus of Hebrew Oriental Melodies*, vol. 9. Andreas Schmitges points out that it is a "*Patsh tants*," a dance that includes moments when participants slap their hands and feet, which the refrain corroborates.

— Notes from the booklet of Eléonore Biezunski's album *Yerushe*

מיידעלעך און וויבעלעך Meydelekh un vaybelekh (Girls and Wives)

FOLK SONG FROM RUTH RUBIN'S COLLECTION

TRANSLITERATION

Meydelekh un vaybelekh tantst a dreydl
Leyzer Yoshke krigt a meydl
Nadn krigt er a kadokhes
Kales sonim af tselokhes

Ref :
Shpilt zhe klezmerlekh, shpilt tsum takt
Tupet mit di fiselekh, knak, knak, knak!
Lomir ale freylekh zayn
Trinken bronfn, trinken vayn!

Men firt dem khosn tsu der kale tsu badekns
Lekekhh, bronfn vet nit klekn
Un der khosn bet dem tales,
Der mekhutn vert bedales.

Klingt in tatsn mit lefl, gopl, meser
Makht di simkhe nokh fil greser
Oys broygez mit mekhutonim
Gute, freylekhe kabtsonim!

Fun der khupe tsu der sude, makht a vare
Ot geyt tantsn di bobe sore
Un der alter feter yoshe
Varft mit di fiselekh gor nishkoshe.

Shikt der kale tsinene laykhter, trahubes
Un far dem samovartshik a blekhene trube
A zeglnem meser mit dray klinger
An alte neymashin a Zinger!

ENGLISH TRANSLATION by Jenny Levison and Joshua Waletzky

Ladies, married and unmarried, circle up for dancing!
Leyzer Yoshke got himself a girl.
He's getting a big, fat zero for a dowry,
But the bride's enemies can't do a thing about it!

Ref.:
Play, musicians! Play in time!
Tap your feet: click, clack, click.
Let's all get happy—
A slug of whiskey, a swig of wine.

They're bringing the groom to unveil the bride,
And we're running out of honey-cake and whiskey.
The groom is ready to receive his new prayer-shawl,
And his new father-in-law is going broke.

מיידעלעך און וויבעלעך טאנצט אַ דריידל
לייזער יָאשְׁקָע קְרִיגֶט אַ מִידֵּל
נדַן קְרִיגֶט עֲרָאַ קְדָחַת
פלות שוֹנוֹאַיִם אוֹפֵץ צוֹלָהכְעַיס

צוזונגע :
שפילט זשע פְּלִיזֶמֶרְלָעַך, שְׁפִילְט צוּם טָאַקְט
טוֹפּוּט מִיטּ דַי פְּיַסְעַלְעַך, קְנָאַק, קְנָאַק, קְנָאַק!
לְאַמְּיר אַלְעַ פְּרִיאַלְעַך זַיְן!
טרינקען בְּרָאַנְפָּן, טְרִינְקָעַן וְיַיְן!

מען פְּרִיט דַעַם חַתֵּן צוּ דַעַר כְּלָה צוּ בְּאַדְעַקְנָס
לְעַקְעָר, בְּרָאַנְפָּן וּוְעַט נִיטּ קְלָעַקְן
אוֹן דַעַר חַתֵּן בְּעַט דַעַם טְלִיתָה,
דַעַר מְחוֹתָן וּוְעַרְטָבְּ בְּדָלוֹת.

קְלִינְגַּט אַן טָאַצְנַן מִיטּ לְעַקְלָן, גָּאָפְּלָן, מְעַסְעָר
מְאַכְטָן דַי שִׁימָחָה נָאַךְ פְּלִילְגְּרָעַסְעָר
אוֹיס בְּרוֹגְזָ מִיטּ מְחוֹתָנִים
גּוֹטְעָ, פְּרִיאַלְעַכְעָ קְבָצָנִים!

פָּוֹן דַעַר חֻפָּה צוּ דַעַר סְעוֹדָע, מְאַכְטָן אַ וּוְאָרָע
אַט גִּיטּ טָאַנְצַן דַי בָּאָבָעּ שְׁרָה
אוֹן דַעַר אַלְטָעָר פְּעַטְעָר יָאַשְׁעָ
וּוְאַרְפָּטָ מִיטּ דַי פְּיַסְעַלְעַךְ גָּאָר נִישְׁקָשָׁה.

שְׁקִיטָּ דַעַר כְּלָה צִינְעָ לִיְכְטָעָה, טְרָאַהוּבָע
אוֹן פָּאָר דַעַם סְאַמְּאַוְאַרְטְּשִׁיקָּן אַ בְּלְכָעַנָּ טְרָוּבָע
אַ זְעַגְלָנִים מְעַסְעָרָ מִיטּ דְּרִיּ קְלִינְגָּר
אַנְלְטָעָ נִימָאַשָּׁין אַ זְינְגָּר!

CLINK THE SILVERWARE

Clink the silverware on the trays,
Make the party bigger and better.
The in-laws have suspended their feuding—
Good-hearted, penniless merrymakers!

From wedding canopy to wedding feast! Make way!
Look! Grandma Sore is getting up to dance.
And old Uncle Yoshe
Can still cut a rug.

Send the bride tin candlesticks,
And a tin-plated steam vent for the samovar,
A serrated knife with three teeth,
And an old sewing machine—a Singer

Special thanks to:

Eléonore Biezunski
Alix Brandwein
Julia Fermentto
Ben Kaplan
Eddy Portnoy
Miryem-Khaye Seigel
Alex Weiser
Sheva Zucker

for their help preparing these texts.

YIVO's mission is to preserve, study, share, and perpetuate knowledge of the history and culture of East European Jewry worldwide through our educational programs and our global outreach. As the leading center for East European Jewish Studies in the world, YIVO specializes in Yiddish language, literature and folklore, the Holocaust, and the American Jewish immigrant experience. YIVO's Archive and Library hold 23 million documents and more than 385,000 volumes, including the world's largest collection of Yiddish-language materials. YIVO offers public and educational programs, exhibitions, symposia, publications, and fellowships.